

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia. Tuloverotuksen julkisista tiedoista ehdotetaan poistettavaksi henkilön kotikuntaa koskeva tieto. Sen sijasta julkinen olisi tieto maakunnasta, jonka alueella verovelvollisen vuodenvaihteen kotikunta sijaitsee.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Muutosta maakuntatiedon

julkisuudesta sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuoden 2009 tuloverotuksen julkisiin tietoihin. Verovuotta 2008 ja sitä aiempia verovuosia koskevista julkisista tuloverotuksen ja varallisuusverotuksen tiedoista voitaisiin antaa ainoastaan yksilöityä verovelvollista koskevia tietoja. Tältä osin tätä lakia sovellettaisiin sen voimaantulosta alkaen.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Tuloverotuksen julkiset tiedot

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 1 §:n 1 momentin ja 4 §:n 1 momentin mukaan verotusasiakirjat, jotka koskevat verovelvollisen taloudellista asemaa, sekä muut sellaiset verotusasiakirjat, joista ilmenee tunnistettavissa olevaa verovelvollista koskevia tietoja, on 5—9 ja 21 §:ssä säädettyin poikkeuksin pidettävä salassa. Salassa pidettäviä ovat muun ohessa verovelvollisen yhteystiedot.

Tuloverotuksen julkisista tiedoista säädetään verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 §:ssä. Julkisia tietoja ovat ensinnäkin verovelvollisen nimi, syntymävuosi ja kotikunta, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), jäljempänä *julkisuuslaki*, 24 §:n 1 momentin 31 kohdasta tai väestötietolain (507/1993) 25 §:n 4 momentista muuta johdu. Mainituissa julkisuuslain ja väestötietolain säännöksissä säädetään jäljempänä selostettavalla tavalla yhteystietojen salassapidosta.

Kotikunnalla lainkohdassa tarkoitetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995)

5 §:n mukaista kotikuntaa, eli sitä kuntaa, jossa verovelvollisella on verovuotta edeltäneen vuoden lopussa katsottava olleen kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu asuinpaikka.

Lisäksi julkisia ovat tiedot valtionverotuksessa verotettavan ansiotulon määrästä, valtionverotuksessa verotettavan pääomatulon määrästä, kunnallisverotuksessa verotettavan tulon määrästä, tuloverosta, kunnallisverosta sekä maksuunpantujen verojen ja maksujen yhteismäärästä samoin kuin ennakoiden yhteismäärästä sekä veronkannossa maksettavasta ja palautettavasta määrästä. Yhteisöjen ja yhteisötuksien verotustiedoista julkisia ovat verovelvollisen nimi, kotikunta sekä yritys- ja yhteisötunnus. Lisäksi julkisia ovat tiedot verotettavan tulon määrästä, maksuunpannun veron yhteismäärästä, ennakoiden yhteismäärästä sekä veronkannossa maksettavasta tai palautettavasta määrästä. Tiedot ovat julkisia verotuksen päätyämishetken mukaisina, ja ne tulevat julkisiksi verovuotta seuraavan kalenterivuoden marraskuun alussa.

Oikeudesta saada tietoja viranomaisen julkisesta asiakirjasta säädetään julkisuuslaissa. Lakia sovelletaan myös tietojen antamiseen tuloverotuksen julkisten tietojen luettelolta.

Julkisuuslain 9 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta. Lain 16 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirjan sisällöstä annetaan tieto suullisesti, taikka asiakirja annetaan viranomaisen luona nähtäväksi, jäljennettäväksi tai kuunneltavaksi taikka siitä annetaan kopio tai tuloste. Viranomaisen henkilörekisteristä saa lain 16 §:n 3 momentin mukaan antaa henkilötietoja sisältävän kopion tai tulosteen taikka sen tiedot sähköisessä muodossa, jollei laissa ole toisin erikseen säädetty, jos luovutuksensajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja.

Käytännössä tietojen julkisuus on toteutettu siten, että tuloverotuksen julkisten tietojen luettelot ovat nähtävillä verotoimistoissa. Näihin luetteloihin voi jokainen käydä tutustumassa, tehdä niistä merkintöjä tai kopioida tietoja muutoin. Verohallinto luovuttaa tuloverotuksen julkisia tietoja myös yksittäisinä otteina sekä suullisesti esimerkiksi puhelimessa. Yksittäisiä tuloverotuksen julkisia tietoja voidaan antaa mistä tahansa verotoimistosta. Verohallinto luovuttaa tuloverotuksen julkisia tietoja tiedotusvälineille toimituksellista tarkoitusta varten myös sähköisessä muodossa. Tiedotusvälineille tiedot on poimittu kuntakohtaisesti esimerkiksi tietyn euron määrän ylittävien ansio- tai pääomatulojen mukaisesti.

1.2 Turvakieltoja koskeva sääntely

Luonnollisella henkilöllä on oikeus saada viranomaisten asiakirjoihin ja rekistereihin merkityt yhteystietonsa suojatuksi tilanteissa, joissa hän perustellusta syystä epäilee oman tai perheensä turvallisuuden olevan uhattuna. Tämä on mahdollista julkisuuslain sekä väestötietolain nojalla.

1.3 Julkisuuslain mukainen turvakielto

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentissa säädetään salassa pidettävistä viranomaisen asiakirjoista. Pykälän 1 momentin 31 kohdan mukaan salassa pidettäviä ovat muun ohessa asiakirjat, jotka sisältävät tiedon henkilön kotikunnasta ja muista yhteystiedoista, jos henkilö on pyytänyt tiedon salassapitoa ja hänelä

on perusteltu syy epäillä itsensä tai perheensä terveyden tai turvallisuuden tulevan uhatuksi. Lain 29 §:n 2 momentin nojalla viranomainen voi kuitenkin antaa toiselle viranomaiselle tiedon edellä tarkoitetuista salassa pidettävistä osoite- ja muista yhteystiedoista. Tiedot ovat salassa pidettäviä myös tiedot vastaanottaneen viranomaisen hallussa.

Säännöstä on myös Verohallinnossa sovellettu verovelvollisen yhteystietoihin. Tällaisia yhteystietojen salassapito- ja luovutusrajoituksia, joita myös on kutsuttu turvakielloiksi, on merkitty Verohallinnon tietojärjestelmään noin 50 kappaletta. Pääsääntöisesti Verohallinnolla olevia verovelvollisten yhteystietoja koskevat luovutusrajoitukset perustuvat kuitenkin väestötietolain mukaiseen maistraatin päätökseen.

1.4 Väestötietolain mukainen turvakielto

Väestötietolain 25 §:n 4 momentin nojalla maistraatti on voinut, samoin perustein kuin viranomainen julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 31 kohdan nojalla, pyynnöstä määrätä, ettei tietoa henkilön kotikunnasta eikä siellä olevasta asuinpaikasta tai hänen tilapäisestä asuinpaikastaan taikka postiosoitteestaan tai vastaavasta muusta osoitteestaan saa luovuttaa muille kuin viranomaisille. Turvakielton suojamia tietoja saa lain 30 §:n 3 momentin nojalla käyttää ja edelleen luovuttaa ainoastaan viranomaisten laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten. Tietojensaajan on ilmoitettava, kuinka tietojen käyttö ja suojaus järjestetään.

Väestötietolain on korvannut 1 päivänä maaliskuuta 2010 voimaan tullut laki Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (661/2009). Lain 36 §:n 1 momentin mukaan henkilölle voidaan tallettaa väestötietojärjestelmään turvakielto, jos henkilöllä on perusteltu ja tai ilmeinen syy epäillä itsensä tai perheensä terveyden tai turvallisuuden tulevan uhatuksi. Tällaisen henkilön, hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan puolison tai lapsen kotikunta ja muu yhteystieto voidaan luovuttaa vain sellaiselle viranomaiselle, jonka oikeus näiden tietojen käsittelyyn perustuu lain tai sen nojalla säädetyn tai määrätyn tämän henkilön oikeutta tai velvollisuutta koskevan

tehtävän, toimenpiteen tai toimeksiannon hoitamiseen. Viranomaisen, jolle on luovutettu turvakiellon kohteena olevia tietoja, ei saa luovuttaa tietoja edelleen eikä antaa niitä sivullisen nähtäväksi tai käsiteltäväksi, jollei laissa toisin säädetä.

Verohallinto saa verotuksen toimittamista varten tiedot väestötietojärjestelmään merkityistä yhteystiedoista ja myös päivittäin tiedot henkilöistä, joille on merkitty väestötietojärjestelmään turvakielto. Väestötietolain mukaisia turvakieltoja oli vuoden 2009 syyskuun lopussa 8 322 kappaletta. Väestötietolain mukaisten turvakieltojen määrä on viime vuosina selvästi kasvanut.

Julkisuuslain ja väestötietolain turvakieltoa koskevat säännökset poikkeavat jonkin verran toisistaan. Käytännössä Verohallinnossa kaikkia turvakiellon alaisia tietoja on suojattu pääosin samalla tavoin.

2 Nykytilan arviointi ja ehdotetut muutokset

Luovutettaessa verotuksen julkisia tietoja yksittäisinä otteina tietoihin ei sisälly tietoa turvakiellon saaneen henkilön kotikunnasta.

Tuloverotuksen julkisten tietojen luetteloa laadittaessa turvakieltoa ei ole voitu ottaa huomioon vastaavalla tavalla. Kotikuntaa koskeva tieto on muiden kuin turvakiellon saaneiden henkilöiden osalta julkinen tieto. Turvakielto puolestaan koskee vain henkilön yhteystietoja, joten luettelolta ei voida poistaa turvakiellon saaneen henkilön verotustietoja kokonaisuudessaan. Jos luettelot laaditaan nykyiseen tapaan kuntakohtaisesti, turvakiellon saaneen henkilön kotikunta käy luettelosta välillisesti ilmi, vaikka kotikuntaa ei nimenomaisesti mainitakaan.

Tieto siitä, että verovelvollisella on turvakielto, kuuluu verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviin tietoihin. Tämän vuoksi tuloverotuksen julkisten tietojen luetteloita ei voida laatia kuntaa laajemmalla alueelta, koska samalla paljastuisi turvakiellon saaneet henkilöt: nämä olisivat niitä verovelvollisia, joiden julkisista tiedoista puuttuu tieto kotikunnasta. Ratkaisu olisi verotustietoja ja –asiakirjoja koskevien salassapalveluotteiden vastainen ja vaarantaisi turva-

kiellon saaneiden henkilöiden yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa. Henkilöistä, joiden yhteystiedot ovat turvakiellon suojaamia, ei voida myöskään laatia erillistä, esimerkiksi koko valtakunnan alueen käsittävää tuloverotuksen julkisten tietojen luetteloa, koska luettelosta muodostuisi samalla turvakieltoasiakaita koskeva julkinen rekisteri.

Nykytila ei vastaa turvakieltoja koskevan lainsäädännön tarkoitusta. Turvakiellon piiriin kuuluvan kotikuntatiedon paljastuminen tuloverotuksen julkisten tietojen luettelolta saattaa aiheuttaa vaaraa turvakiellon saaneille henkilöille ja heidän perheilleen. Kuka tahansa voi selvittää henkilön kotikunnan verotoimistossa nähtävillä olevalta julkisten tietojen luettelolta. Turvakiellon saaneen henkilön suojaa on käytännössä heikentänyt lisäksi se, että verotoimistosta kerättyjä verotustietoja on julkaistu muun muassa tiedotusvälineissä ja erilaisissa julkaisuissa.

Myös eduskunnan apulaisoikeusasiamies on 27 päivänä lokakuuta 2004 ja 18 päivänä joulukuuta 2009 antamissaan ratkaisussa pitänyt tarpeellisenä ryhtymistä turvakiellon saaneiden verovelvollisten kotikuntatietojen salassa pysymisen edellyttämiin lainsäädäntötoimiin.

Voimassa olevan turvakieltoja ja tietojen julkisuutta koskevan lainsäädännön yhteensovittaminen on ongelmallista, koska lainsäädäntö yhtäältä edellyttää turvakiellon alaisen yhteystietojen suojaamista ja toisaalta velvoittaa pitämään tuloverotusta ja veroja koskevat tiedot kaikkien saatavilla.

Jotta Verohallinnossa voitaisiin turvakieltoja koskevan lainsäädännön edellyttämällä tavalla suojata turvakiellon saaneita henkilöitä suojaamalla heidän yhteystietojensa, ehdotetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että tuloverotuksen julkisista tiedoista poistettaisiin kaikilta verovelvollisilta tieto kotikunnasta.

Vaihtoehtona kuntatiedon julkisuudelle ja kunnittain laaditulle tuloverotuksen julkisten tietojen luettelolle on selvitetty mahdollisuutta laatia luettelo valtakunnallisena, verovirastoittain tai maakunnittain. Valtakunnallinen luettelo vaikeuttaisi henkilöiden luotettavaa yksilöintiä ja saattaisi aiheuttaa sekaannuksia samanimisten henkilöiden tietojen käsitte-

lyssä. Luettelon laatiminen valtakunnallisena heikentäisi siten mahdollisuuksia hyödyntää tietoja muun muassa toimituksellisessa tarkoituksessa.

Pitkälti samalla tavoin vaikuttaisi kuntatiedon korvaaminen verovelvollisen asuinkunnan verovirastolla, joiden lukumäärää on Verohallinnossa kaavailtu vähennettäväksi viiteen.

Kolmantena vaihtoehtona on ollut esillä kotikuntatiedon korvaaminen maakuntaa koskevalla tiedolla. Maakunnat ja niihin kuuluvat kunnat luetellaan maakunnista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (147/1998). Lisäksi Ahvenanmaan maakunnasta säädetään Ahvenanmaan itsehallintolaissa (1144/1991). Maakuntia on 20 ja yhteen maakuntaan kuuluu kuntia alle kymmenestä kunnasta enimmilleen 34 kuntaa. Tämä vaihtoehto suojaisi turvakiellon alaisen kotikuntatiedon, mutta samalla julkisten verotustietojen luettelot laadittaisiin kuitenkin alueittain. Tätä vaihtoehtoa voidaan pitää edellä mainittuihin muihin vaihtoehtoihin verrattuna tiedon käyttäjien näkökulmasta selkeänä ja mahdollisimman pysyvänä ratkaisuna.

Esityksessä on päädytty viimeksi mainittuun vaihtoehtoon. Kotikunnan sijasta julkinen olisi tieto siitä maakunnasta, jonka alueella verovelvollisen vuodenvaihteen kotikunta sijaitsee.

Sääntelyä ehdotetaan lisäksi täydennettäväksi ja täsmennettäväksi siten, että laissa säädettäisiin, miten tuloverotuksen julkisten tietojen luettelo laaditaan. Pykälään lisättävän uuden 2 momentin mukaan luettelot ehdotetaan laadittavaksi maakunnittain. Tietojen laatiminen ei siten jäisi Verohallinnon harkinnan varaan, vaan siitä säädettäisiin sääntelyn perusoikeuskytkennän vuoksi täsmällisesti laissa. Käytännössä tuloverotuksen julkiset tiedot järjestettäisiin ja tulostettaisiin maakunnittain verovelvollisen nimen mukaan aakkosjärjestykseen. Maakunnittain laaditut tuloverotuksen julkiset tiedot voitaisiin pitää nähtävillä paperitulosteina tai yleisön käyttöön tarkoitetuilla tietokonepääteillä verotoimistoissa.

Pykälään lisättävän uuden 2 momentin johdosta nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyisi 3 ja 4 momentiksi.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 luvun mukaisesti rajoitetusti verovelvollinen voidaan laissa säädetyissä tilanteissa verottaa verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Rajoitetusti verovelvollisella ei välttämättä ole kuitenkaan verotusmenettelystä annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua kotikuntaa. Näissä tapauksissa verotus toimitetaan verotusmenettelystä annetun lain 80 §:n mukaisesti Pääkaupunkiseudun tai Ahvenanmaan verotoimistossa. Rajoitetusti verovelvollisten henkilöiden julkinen maakuntatieto määräytyisi sen maakunnan mukaan, missä heidän verotuksensa toimittama Verohallinnon yksikkö sijaitsee.

3 Esityksen vaikutukset

Ehdotetut muutokset parantaisivat turvakiellon saaneiden verovelvollisten suojaa. Muutoksella ei olisi vaikutusta eri viranomaisten tiedonsaantioikeuksiin. Viranomaiset tarvitsevat päätöksentekoaan ja lakisäästeisten tehtäviensä hoitamista varten pääsääntöisesti julkisia tuloverotuksen tietoja täsmällisempiä verotustietoja. Useilla viranomaisilla on lainsäädännön nojalla oikeus saada käyttöönsä salassa pidettäviä yksityiskohtaisia verotustietoja.

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 14 §:n mukaisesti Verohallinto voi antaa kunnanhallitukselle lakisäästeisten tehtävien hoitamisessa tai sen veronsaajana tarvitsemat asianomaisen kunnan verovelvollista koskevat, 5 §:ssä tarkoitettujen tiedot verovelvollista koskevine tunnistetietoineen. Kunnanhallitus voi antaa tiedot edelleen kunnan muille viranomaisille lakisäästeisten tehtävien hoitamisesta varten. Kuntatiedon muuttaminen maakuntatiedoksi ei estä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tietojen luovuttamista asianomaisen kunnan verovelvollisista kunnan käyttöön lain 14 §:n nojalla.

Muutoksella ei olisi vaikutusta Verohallinnon ennen lain voimaantuloa luovuttamiin tietoihin.

Maakunnittain laaditut tuloverotuksen julkisten tietojen luettelot saattavat, ainakin al-

kuvaiheessa, jonkin verran vaikeuttaa tietojen hyödyntämistä esimerkiksi toimituksellisia tarkoituksia varten.

Muutoksen ei arvioida aiheuttavan suuria muutoksia Verohallinnon tietojärjestelmiin.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallinnon kanssa. Asian valmistelun yhteydessä on kuultu seuraavia tahoja: oikeusministeriö, tietosuojavaltuutetun toimisto, Väestörekisterikeskus, Helsingin yliopisto, Akava ry, Keskuskauppakamari, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Sanomalehtien Liitto ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö ry, Suomen Journalistiliitto ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry ja Veronmaksajien Keskusliitto ry.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

Lakia sovellettaisiin kuntatiedon korvaavan maakuntatiedon osalta ensimmäisen kerran verovuoden 2009 tuloverotuksen julkisiin tietoihin.

Voimaantulosäännöksen mukaan lain voimaantulopäivästä lukien verovuotta 2008 ja sitä edeltävien verovuosien julkisia tuloverotuksen tietoja annettaisiin ainoastaan yksilöidyistä verovelvollisista. Säännös koskisi vastaavasti julkisia varallisuusverotuksen tietoja, samoin kuin ennen verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain voimaantuloa sovellettujen lakien mukaan julkisia tulo- ja varallisuusverotuksen tietoja. Tiedot annettaisiin suullisesti tai otteina siten, ettei luovutettavista tiedoista ilmene turvakiellon suojaama kotikuntatieto. Käytännössä tämä merkitsisi sitä, että tuloverotuksen julkisten tietojen luetteloita verovuodelta 2008 ja sitä edeltäviltä verovuosilta, joista kotikunta käy ilmi, ei enää pidettäisi nähtävillä.

6 Suhde perustuslakiin ja sääätämisyjärjestys

Ehdotettu muutos verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 §:n

1 momentin mukaisten julkisten verotustietojen sisältöön on merkityksellinen perustuslain (731/1999) 10 §:n 1 momentin ja 12 §:n 2 momentin kannalta. Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään lainkohdan mukaan tarkemmin lailla. Perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

Ehdotuksen mukaan verovelvollisen kotikuntaa koskevan tiedon sijasta julkinen olisi tieto siitä maakunnasta, jonka alueella verovelvollisen vuodenvaihteen kotikunta sijaitsee. Tarkoituksena on suojata henkilöitä, joille on perustellusta syystä terveyteen tai turvallisuuteen kohdistuvan uhan vuoksi pyynnöstä myönnetty yhteystietoja koskeva turvakielto. Aikaisempien verovuosien julkisten tietojen luetteloita ei pidettäisi enää nähtävillä verotoimistoissa, vaan niistä annettaisiin vain yksilöityjä verovelvollisia koskevia tietoja siten, että turvakiellon alaista kotikuntatietoa ei luovutettaisi.

Lakiehdotuksen tarkoituksena on siten suojata perustuslain 10 §:n 1 momentissa turvattua yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa. Toisen perusoikeuden edistäminen voi olla sellainen välttämätön syy, jonka vuoksi viranomaisten hallussa olevien asiakirjojen ja tallenteiden julkisuutta on mahdollista perustuslain 12 §:n 2 momentin nojalla lailla erikseen rajoittaa (PeVL 40/2005 vp, s. 2/II, PeVL 2/2008 vp, s. 2/I ja PeVL 3/2009 vp, s. 2/II). Voidaan arvioida, että yksityiselämän ja henkilötietojen suojaan liittyvät näkökohdat ovat tässä yhteydessä siinä määrin painavia, että ehdotettuja muutoksia ei voitaisi pitää perustuslain 12 §:n 2 momentin kannalta ongelmallisina.

Perusoikeuksia rajoittavan sääntelyn on oltava tarkkarajaista ja riittävän täsmällistä (PeVM 25/1994 vp, s. 5, PeVM 8/2000 vp, s. 3/I, PeVL 7/2000 vp, s. 5/I,). Sääntelyn perusoikeuskytkennän vuoksi myös tuloverotuksen julkisten tietojen luetteloiden laatimisesta ehdotetaan säädettäväksi täsmällisesti laissa siten, että luettelot laadittaisiin maa-

kunnittain. Asia ei siten jäisi veroviranomaisen harkintaan.

Hallituksen käsityksen mukaan lakiehdotuksella rajoitetaan asiakirjojen ja tallenteiden julkisuutta perustuslain 12 §:n 2 momentissa tarkoitetuista välttämättömistä syistä yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa koskevan perusoikeuksien edistämiseksi. Lakiehdotus ei siten merkitsisi sellaista puuttumista asiakirjojen ja tallenteiden julkisuuteen

taikka julkisuuperiaatteen mukaiseen tiedon saantioikeuteen, että se loukkaisi perustuslain 12 §:n 2 momentissa säädettyä oikeutta.

Edellä olevan perusteella katsotaan, että lakiehdotus voitaisiin hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perustella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1346/1999) 5 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1154/2005, seuraavasti:

5 §

Tuloverotuksen julkiset tiedot

Vuosittain toimitetussa verotuksessa tuloverotuksen julkisia verotustietoja ovat verovelvollisen nimi, syntymävuosi ja se maakunta, jonka alueella verovelvollisen verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 5 §:ssä tarkoitettu kotikunta sijaitsee. Verovelvollisten, jotka verotetaan verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti, mutta joilla ei ole verotusmenettelystä annetun lain 5 §:n mukaista kotikuntaa, julkisia verotustietoja ovat nimi ja syntymävuosi sekä maakunta, jonka alueella sijaitsee se Verohallinnon yksikkö, joka on toimittanut verovelvollisen verotuksen. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) valtionverotuksessa verotettavasta ansiotulosta;
- 2) valtionverotuksessa verotettavasta pääomatulosta;
- 3) kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta;
- 4) tuloverosta, kunnallisverosta sekä maksuunpantujen verojen ja maksujen yhteismäärästä;
- 5) ennakoiden yhteismäärästä;
- 6) veronkannossa maksettavasta ja palautettavasta määrästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tuloverotuksen julkisten tietojen luettelo laaditaan maakunnittain.

Vuosittain toimitetussa verotuksessa yhteisöjen ja yhteisötuoksien verotustiedoista julkisia ovat verovelvollisen nimi, kotikunta sekä yritys- ja yhteisötunnus. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) verotettavasta tulosta;
- 2) maksuunpannun veron yhteismäärästä;
- 3) ennakoiden yhteismäärästä;
- 4) veronkannossa maksettavasta tai palautettavasta määrästä.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettut tiedot ovat julkisia verotuksen päättymishetken mukaisina ja tulevat julkisiksi verovuotta seuraavan kalenterivuoden marraskuun alussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2009 toimitettavaa verotusta koskeviin tietoihin.

Lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen verovuotta 2008 ja sitä aikaisempia verovuosia koskevista julkisista tuloverotuksen ja varalisuusverotuksen tiedoista voidaan antaa ainoastaan yksilöityä verovelvollista koskevia tietoja. Tiedot annetaan siten, ettei niistä ilmene verovelvollisen kotikuntaa, jos verovelvollisen yhteystiedot on suojattu viran-

omaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 31 kohdan tai Väestötietojärjestelmästä ja Väestöräkisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 36 §:n 1 momentin perusteella.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1346/1999) 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1154/2005, ja
lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1154/2005, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva teksti

Ehdotus

5 §

5 §

Tuloverotuksen julkiset tiedot

Tuloverotuksen julkiset tiedot

Vuosittain toimitetussa verotuksessa tuloverotuksen julkisia verotustietoja ovat verovelvollisen nimi, syntymävuosi ja kotikunta, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 31 kohdasta tai väestötietolain (507/1993) 25 §:n 4 momentista muuta johdu. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) valtionverotuksessa verotettavasta ansiotulosta;
- 2) valtionverotuksessa verotettavasta pääomatulosta;
- 3) kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta;
- 4) tuloverosta, kunnallisverosta sekä maksuunpantujen verojen ja maksujen yhteismäärästä;
- 5) ennakoiden yhteismäärästä;
- 6) veronkannossa maksettavasta ja palautettavasta määrästä.

Vuosittain toimitetussa verotuksessa yhteisöjen ja yhteisötuoksien verotustiedoista jul-

Vuosittain toimitetussa verotuksessa tuloverotuksen julkisia verotustietoja ovat verovelvollisen nimi, syntymävuosi ja se *maakunta, jonka alueella verovelvollisen verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 5 §:ssä tarkoitettu kotikunta sijaitsee. Verovelvollisten, jotka verotetaan verotusmenettelylain mukaisesti, mutta joilla ei ole verotusmenettelystä annetun lain 5 §:n mukaista kotikuntaa, julkisia verotustietoja ovat nimi ja syntymävuosi sekä maakunta, jonka alueella sijaitsee se Verohallinnon yksikkö, joka on toimittanut verovelvollisen verotuksen.* Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) valtionverotuksessa verotettavasta ansiotulosta;
- 2) valtionverotuksessa verotettavasta pääomatulosta;
- 3) kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta;
- 4) tuloverosta, kunnallisverosta sekä maksuunpantujen verojen ja maksujen yhteismäärästä;
- 5) ennakoiden yhteismäärästä;
- 6) veronkannossa maksettavasta ja palautettavasta määrästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tuloverotuksen julkisten tietojen luettelo laaditaan maakunnittain.

Vuosittain toimitetussa verotuksessa yhteisöjen ja yhteisötuoksien verotustiedoista jul-

kisia ovat verovelvollisen nimi, kotikunta sekä yritys- ja yhteisötunnus. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) verotettavasta tulosta;
- 2) maksuunpannun veron yhteismäärästä;
- 3) ennakoiden yhteismäärästä;
- 4) veronkannossa maksettavasta tai palautettavasta määrästä.

Edellä tässä pykälässä tarkoitetut tiedot ovat julkisia verotuksen päättymishetken mukaisina ja tulevat julkisiksi verovuotta seuraavan kalenterivuoden marraskuun alussa.

kisia ovat verovelvollisen nimi, kotikunta sekä yritys- ja yhteisötunnus. Lisäksi julkisia ovat tiedot:

- 1) verotettavasta tulosta;
- 2) maksuunpannun veron yhteismäärästä;
- 3) ennakoiden yhteismäärästä;
- 4) veronkannossa maksettavasta tai palautettavasta määrästä.

Edellä tässä pykälässä tarkoitetut tiedot ovat julkisia verotuksen päättymishetken mukaisina ja tulevat julkisiksi verovuotta seuraavan kalenterivuoden marraskuun alussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2009 toimitettavaa verotusta koskeviin tietoihin.

Lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen verovuotta 2008 ja sitä aikaisempia verovuosia koskevista julkisista tuloverotuksen ja varallisuusverotuksen tiedoista voidaan antaa ainoastaan yksilöityä verovelvollista koskevia tietoja. Tiedot annetaan siten, ettei niistä ilmene verovelvollisen kotikuntaa, jos verovelvollisen yhteystiedot on suojattu viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 31 kohdan tai Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelusta annetun lain (661/2009) 36 §:n 1 momentin perusteella.
